

[Landbrugsministeren.]

den million kroner, det drejer sig om, er nu altså ikke meget at råbe hurra for, især på baggrund af den modvilje, der har været imod f. eks. regeringens forslag om støtte til beskæftigelsesmæssige foranstaltninger på andre områder, hvor de besparelser på understøttelsesområdet, som man taler om, er af langt større betydning og har præcis den samme virkning som dette forslag, en modvilje netop fra nogle af de partier, som er med til at fremsætte dette forslag.

(Kort bemærkning).

Ordføreren for forslagsstillerne (*Svend Haugegaard*) (RV):

Jeg tror nok, at det videre forløb mest egner sig for udvalgsarbejdet, men det ligger jo sådan, at indtil videre ved vi ikke noget sikkert om EF-tilskud i fremtiden, og mere end 25 pct. af det, vi selv yder, bliver der jo i hvert fald ikke tale om.

Så må jeg i øvrigt sige, at sagen ikke er i orden, fordi ministeren eventuelt vil give 1 mill. kr. ekstra. Det giver nemlig ikke den sikkerhed for, at man ikke med kort varsel kan gribe ind. Så har planteskolerne ikke sikkerhed for, at de om 2-3 år, når de har produceret deres planter, kan afsætte disse planter. Det, der er så afgørende nødvendigt, er, at vi lovgiver for et stykke frem i tiden, således at de er sikre på at kunne få planterne afsat, og det er dér, ministerens logik mangler noget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til landbrugs- og fiskeriudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om ophævelse af udbyttedelingsloven [af Glistrup m. fl.].

(Lovforslag nr. 147. Fremsat 16/1 76).

Lovforslaget sættes til forhandling.

Arbejdsministeren (*Erling Dinesen*):

Det lovforslag, som medlemmer af fremskridtspartiet har fremsat om ophævelse af loven om fremme af udbyttedeling og sociale fonds, det, som vi kalder udbyttedelingsloven, går i sin korthed ud på, at loven helt ophæves og dermed også det nævnt, udbyttedelingsnævnet, der blev oprettet ifølge loven.

Jeg skal undlade kommentar til de bemærkninger, der er anført som begrundelse for lovforslaget. Derimod vil jeg gerne ganske kort ride op, hvad der var motiveringen for lovens tilblivelse, og hvad der er lovens formål og indhold. Desuden vil jeg gøre nogle bemærkninger om den virksomhed, der hidtil er udfoldet, idet jeg håber, at disse oplysninger kan blive udgangspunkt for en lidt mere nuanceret og saglig bedømmelse af, om der skulle være grund til at ophæve loven nu.

Tanken om at øge lønmodtagernes interesse for virksomhederne, bl. a. ved at give dem andel i de nyskabte værdier, er jo gammel. Sigtet med det lovforslag, som det radikale venstre fremsatte i 1950'erne, var, at samfundet burde bidrage til denne udvikling ved oprettelse af et nævnt, der på forskellig måde kunne opmuntre og vejlede omkring udbyttedelingsordninger. Efter en række ændringer under folketingsbehandlingen — bl. a. kom de sociale fonds med — blev loven vedtaget med tilslutning af et helt overvejende flertal af medlemmerne inden for de daværende politiske partier her i tinget.

I lovens § 1 er formålet kort angivet, nemlig at fremme samarbejdet og den fælles økonomiske interesse mellem virksomhedernes ledelse og medarbejderne, og med dette formål nedsattes der efter § 1 et nævnt på 10 medlemmer, hvoraf 8 er udpeget af de vigtigste af de berørte organisationer.

I lovens § 2 er nævnets opgaver nærmere præciseret i 6 punkter, og herefter har nævnet for det første pligt til efter anmodning at vejlede og bistå virksomhederne ved udarbejdelse af regler for udbyttedeling i forbindelse med oprettelse af sociale fonds. Nævnet er dernæst også berettiget til selv eller på forslag fra samarbejdsudvalg at tage initiativ hertil over for virksomhederne.

Desuden er det pålagt nævnet at sprede oplysning om udbyttedelingsordninger og

[Arbejdsministeren.]

eventuelt at fremkomme med forslag til de respektive myndigheder om ændringer i gældende love og andre bestemmelser, og disse opgaver har nævnet og dets sekretariat levet op til — hvad angår det sidste, bl. a. ved at få gennemført en lempeligere skattemæssig behandling af sociale fonds — og den bistand og aktive medvirken, som sekretariatet har udfoldet, har været værdsat af de virksomheder og medarbejdergrupper, som har henvendt sig. Sekretariatets oplysningsvirksomhed har da også givet stødet til oprettelse af medarbejderfonds af vidt forskellig karakter.

Siden ikrafttrædelsen den 1. januar 1972 af de ændrede skatteregler for sociale fonds har nævnet hovedsagelig virket gennem sekretariatet. I kontakt med skattemyndighederne har sekretariatet oplyst og rådgivet virksomheder, enkeltpersoner og andre om mulighederne for udbyttedelingsordninger i form af sociale fonds under de ændrede betingelser, især med henblik på godkendelse i henhold til gældende skattelovgivning, og i en række tilfælde er der ydet ret omfattende bistand ved udarbejdelse af vedtægter m. v. for sådanne fonds.

I de senere år har der fra forskellig side været sat spørgsmålstegn ved, om der fortsat var behov for udbyttedelingsnævnets opretholdelse, senest ved et spørgsmål i foråret 1974 fra Arne Melchior. Min forgænger, hr. Johan Philipsen, udtalte da bl. a., *Folketings Tidende* 1973-74, 2. samling, sp. 6337-6338:

„Der synes således fortsat at være behov for en statslig fødselshjælper ved tilvejebringelse af frivillige udbyttedelingsordninger. . . vi er jo inde i en tid, hvor der, trods uenighed om form og metoder, fra alle sider vises interesse for under en eller anden form at stimulere lønmodtagernes interesse for virksomhedernes økonomiske vækst, og under disse forhold forekommer det mig at være for tidligt at tage stilling til en ophævelse af udbyttedelingsloven og dermed til nævnets og kontorets nedlæggelse.“

Denne vurdering kan jeg tilslutte mig.

Om udgifterne ved udbyttedelingsnævnets virksomhed kan jeg oplyse, at udbetalingen af honorarer blev indstillet i 1974. Udgifterne til nævnets sekretariat er altid

søgt begrænset så meget som muligt, og der arbejdes for tiden med tilrettelæggelse af en ordning, som kan medføre yderligere besparelser i dette sekretariat.

Otto Mørch (S):

Der er ingen grund til, at jeg bruger tid på at gentage ministerens argumentation, når jeg helt kan tiltræde den. Lad mig blot bemærke, at vi her igen står over for et af fremskridtspartiets forsøg på at så mistillid, at skabe utilfredshed, og lovforslagets sprogform er igen særdeles karakteristisk for dette parti. Man føler næsten partilederens sarkasme, hån og negativitet i stemmeføringen, når man læser de første linjer af lovforslagets bemærkninger:

„Udbyttedelingsloven var en grille hos anden generation inden for det radikale venstre, da denne generation ældedes.“

Den slags udtalelser højner ikke den parlamentariske arbejdsform, men det er måske heller ikke hensigten.

Det kan godt være, at man havde forventet, at socialdemokratiet ville have benyttet lejligheden til at markere partiets stilling med hensyn til medejerskab og medindflydelse i virksomhederne, men hertil er blot at sige, at vi finder vore synspunkter på dette område så værdifulde for lønmodtagernes interesser, at vi ønsker dem behandlet på en mere seriøs baggrund end den, fremskridtspartiet her giver.

Røtzler Møller (V):

Indledningsvis og ved en overfladisk betragtning kan man vel nok medgive forslagsstillerne, at udbyttedelingsloven og med den nævnet i de seneste år har ført en noget tilbagetrukket virksomhed. Nævnet udsender ikke mange publikationer, og man har heller ikke lavet nogen årsberetninger, i hvert fald ikke i de allerseneste år. Ser vi imidlertid nærmere på udbyttedelingsnævnets arbejde, må vi vist sige, at mange af nævnets publikationer og henstillinger og anbefalinger til myndigheder og virksomheder nu synes at give nogen effekt. Vi ser i øjeblikket en stor interesse for udstedelse af f. eks. medarbejderaktier, og netop det er jo beskrevet i en af de mange pjecer, som udbyttedelingsnævnet har ladet fremstille.

I bemærkningerne til lovforslaget henvi-

[Røtzler Møller.]

ser forslagsstillerne til skatteministerens brev af 19. marts 1975 til folketingets skatte- og afgiftsudvalg. Heraf fremgår det, at nævnet, ligeledes jfr. lovens § 2, udfører en del vejledningsarbejde over for interesserede virksomheder. Det sidste synes vi er en meget positiv ting, for herigennem udnytter vi en ekspertise, således at den enkelte kan få en god og præcis rådgivning og en skræddersyet løsning, der passer præcis til de lokale forhold. Vi hænger os således ikke så meget i det formelle om publikationer og årsberetninger, som fremskridtspartiet måske gør i denne sag, men ser mere på det reelle og det udadvendte arbejde, som nævnet udfører.

Vi vil være meget tilbageholdende med at ophæve udbyttedelingsloven af den grund, at der netop i denne tid foregår en del overvejelser om, hvordan man skal udbygge de nu anvendte lønsystemer i handels- og industrivirksomheder, og her besidder udbyttedelingsnævnet jo en ekspertise, og det gælder også det mikroskopiske sekretariat, der hører til.

Vi vil gerne drøfte sagen under det kommende udvalgsarbejde, men nok mere med henblik på en analyse af nævnets virksomhed i de allerseneste år for at se på behov for en eventuel ajourføring af nævnets arbejde og arbejdsmetoder. Endelig kan jeg helt tilslutte mig det, som arbejdsministeren nævnte om, at der er jo ikke mange penge i denne sag.

Lone Dybkjær (RV):

Fremskridtspartiet hævder i sine bemærkninger til lovforslaget om ophævelse af udbyttedelingsloven, at denne var en grille hos anden generation inden for det radikale venstre, da denne generation ældedes. Vi er endog glade for at tilstå moderskabet til udbyttedelingsloven. Det er en ældgammel radikal tanke, at medarbejdere konstruktivt skulle inddrages i arbejdet med at forbedre virksomhederne. Vi mener stadig, dette er en rigtig tanke, og vil fortsætte arbejdet for at gennemføre den. I dag hedder ordene blot medindflydelse, medbestemmelse, medejendomsret.

Da jeg ikke kan forestille mig, at netop fremskridtspartiet lægger noget ondt i ordet

grille eller forbinder ordet ældedes med andet, end at årene går, skal jeg lade være med at komme med kommentarer til sprogbbruken i bemærkningerne.

Om lovforslaget som sådant vil jeg blot sige, at man naturligvis altid må vurdere, om tanker, der var rigtige, dengang de første gang blev nævnt, og om love, der var rigtige, dengang de blev gennemført, fortsat er det mange år efter. Det er da givet, at dette forslag i dag er utilstrækkeligt og kun kan opfattes som en fase på vejen, men derfra og så til at ophæve loven uden at sætte noget andet i stedet, på et tidspunkt hvor mange erkender, at der må nytænkning til, nye former til, når der er tale om forholdet på virksomhederne, er der unægtelig et spring, og det spring er det radikale venstre ikke villig til at foretage. Vi går derfor imod fremskridtspartiets lovforslag.

Ninn-Hansen (KF):

Efter at jeg just har påhørt udtalelser fra tredje generation af det radikale venstre, forekommer hr. Glistrups bemærkninger lidt ekstra uvenlige, men det kan måske blive rettet op, når hr. Glistrup tager ordet.

Det konservative folkeparti kan ikke medvirke til at ophæve denne lovgivning, simpelt hen fordi vi synes om tanken med udbyttedeling. Det står for os som en frivillig ordning i retning af at lade flere blive ejere eller få andele af virksomheder her i landet, altså et medarbejderskab, som vi synes om, når det foregår på frivilligt grundlag og altså står i modsætning til de obligatoriske, tvungne ØD-ordninger, som der tales en del om eller er blevet talt en del om — nu har man måske heldigvis glemt det igen endnu en gang.

Vi kan altså ikke medvirke til en ophævelse af denne lovgivning. Hvis man synes — og det var arbejdsministeren jo inde på — at der kan spares noget, er det noget, man altid har pligt til at interessere sig for, selvfølgelig navnlig den siddende regering. Dette her er ikke noget, der skal pustes op, men det kan være en fornuftig rådgivning, som vi har brug for i hele diskussionen om, hvorvidt det medarbejderskab og medejerskab, vi gerne vil fremme, skal opnås ad obligatorisk eller frivillig vej, og vi foretrækker altså det sidste.

Henning Philipsen (SF):

Jeg skal til indledning blankt erkende, at den radikale lov ikke har haft den allerstørste interesse for os.

Men når jeg har sagt det, må jeg også gøre opmærksom på, at jeg synes, dette forslag ligesom beskæftiger sig med det, jeg vil kalde småtingsafdelingen af den politiske tilværelse herinde, og jeg synes i og for sig, at man burde have beskæftiget sig med andre og vigtigere ting, men lad det nu være.

Vi mener ikke, det vil være rigtigt at ophæve denne ordning, så længe den fungerer legalt, og det gør den: der er en del mennesker, der er omfattet heraf, og det kan derfor ikke være rigtigt, at man, således som forslaget, som jeg forstår det, med et snup-tag — det, vi andre kalder en jordemoderløsning — ville fratage de mennesker den ordning, som de nu har indgået. Vi har den opfattelse — måske i modsætning til hr. Ninn-Hansen — at det ville være bedre, om man fik gennemført en fornuftig form for økonomisk demokrati og virksomhedsdemokrati, for så ville der være en rimelig baggrund for, at man ophævede denne lov, fordi det efter vor opfattelse ville være en mere rigtig form, hvorunder man kunne formulere demokrati, både hvad angår indflydelse på arbejdspladsen og økonomisk.

Men tillad mig alligevel et par bemærkninger om bemærkningerne til lovforslaget. Jeg kan ikke lade være med at erklære mig enig i hr. Otto Mørchs bemærkninger herom, når man læser den sprogbrug, der her anvendes. Nu er jeg normalt ikke sart, når det drejer sig om sprogbrug — jeg tror ikke, der er ret mange, der vil beskyldte mig for at være sart — men jeg vil til gengæld først og fremmest sige til hr. Glistrup, at det nytter altså ikke noget, at man den ene gang efter den anden her i folketingsssalen anvender den sprogbrug, man gør her, for så, når man får igen af samme skuffe — for det er jeg nemlig parat til — at optræde som mimoser ikke blot her på folketingets talerstol, men også rundt omkring på talerstole landet over, hvor man hævder, at man bliver forfulgt af de andre partier, og at de ikke vil have noget med fremskridtspartiet at gøre. Hr. Glistrup og fremskridtspartiet bør i hvert fald forstå, at betingelsen for, at vi kan tale ordentligt til hinanden, er, at man først og fremmest taler ordentligt til os. Vil

man ikke tale ordentligt til os, må man simpelt hen finde sig i at få nogen på huden. Så nytter det ikke noget, at man bagefter giver sig til at optræde som mimoser og tro, at man bliver forfulgt. Fremskridtspartiet og hr. Glistrup kan blive forfulgt af mange andre årsager, men når man selv lægger op til øretæver, må man finde sig i, at man får dem, og det gør man bl. a., når man anvender den sprogbrug, som er anvendt her i bemærkningerne til lovforslaget, og derfor skal jeg ikke holde mig tilbage med at give øretæver i forbindelse med bemærkningerne til lovforslaget.

Formanden:

En vis tilbageholdenhed er måske undertiden klog.

Ritta Ahm (KrF):

Selv om loven om udbyttedeling vel ikke er den lov, vi har hørt mest til, har den vel nok virket, og der er i hvert fald ingen tvivl om, at principperne i loven kan videreudvikles. Vi taler så meget i dag om indkomstpøolitik, og derfor synes jeg, det er for drastisk at ville ophæve loven fuldt ud, før vi har noget andet at sætte i stedet.

Når jeg ser bemærkningerne til lovforslaget, er det min klare opfattelse, at fremsættelsen mere er en provokation end en saglig afstandtagen fra udbyttedelingsloven, og derfor er det nok et spørgsmål, om lovforslaget kan bære en saglig debat.

Jeg kan dog ikke nære mig for at udtale ærgrelse over, at socialdemokratiet har låst sig fast på deres form for ØD og ikke har ment det relevant i en tid som denne at tage en saglig drøftelse op af hele udbyttedelingsspørgsmålet.

Der må kunne findes forskellige modeller for et lønmodtagerengagement, som bygger på en rimelig og retfærdig fordeling. Kristeligt folkeparti er af den opfattelse, at sådanne modeller kan opfylde flere formål, bl. a. opsparing til pension, køb af hus osv. Men vi finder det meget vigtigt, at der ikke bliver presset en fast model ned over virksomhederne og de ansatte, men at man får en mulighed for at eksperimentere sig frem til netop den model, der passer bedst.

Kristeligt folkeparti vil gerne være med til at skabe en yderligere demokratisering på arbejdspladsen med iagttagelse af den

[Ritta Ahm.]

størst mulige frivillighed, ligesom medansvar for medarbejderne naturligvis vil være en selvfølge.

Som sagt kan vi ikke være med til at gennemføre dette lovforslag.

Jørgen Jensen (DKP):

Også kommunisterne mener, at der er andre ting, det var vigtigere at beskæftige sig med end dette forslag. Jeg vil også sige, at vor stilling vil afhænge af det, der kommer frem under udvalgsbehandlingen, om man kan dokumentere, at den lov har nogen værdi. Vi havde og har ikke meget tilovers for den lov, det er rigtigt. Vi mener, den har været forsøgt brugt til at svække lønmodtagerne i fordelingskampen, og vi er enige med forslagsstillerne i, at en del af det arbejde, der udføres i nævnene, er skrivebords-teori uden forbindelse med den kamp, der foregår ude på arbejdspladserne.

Jeg vil endelig sige, at hvis der overhovedet eksisterer aftaler eller ordninger, der kan blive skadet ved, at man ophæver den lov, er vi ikke indstillet på at gøre det, og derfor vil vi i udvalget se på det.

Kurt Hansen (VS):

Den gældende lov om udbyttedeling har jo klart til hensigt, som det også er udtrykt i formålsparagraffen, at fremme samarbejdet imellem kapitalejerne og arbejderne på virksomheden. Det er jo en gammel socialdemokratisk ideologi, der her er tale om; det er måske de radikale, der var bannerførere for de tanker, som er nedfældet i udbyttedelingsloven, men baggrunden er jo klart nogle gamle socialdemokratiske samarbejdstanker, som går helt tilbage til dengang, Stauning første gang blev regeringschef. Hensigten var at stimulere arbejdernes interesse for de økonomiske forhold på den virksomhed, som de er ansat på, at få arbejderne til at vende deres solidaritet fra den øvrige del af arbejderklassen, fra de øvrige, som er inden for samme fagforening og samme branche, mod firmaet, mod dem, der har firmaet, dem, der leder og fordeler arbejdet. Derfor er vi ikke særlig positive over for et lovforslag som dette.

Jeg mener også, at vi må finde ud af konkret, hvilken virkning denne lov har haft op igennem årene, hvad den har betydet for

oprettelse af forskellige organer på arbejdspladsen, som har været med til at tilsløre nogle reelle forhold. Det er også nogle af de ting, vi godt vil have stillet nogle spørgsmål om under udvalgsarbejdet.

Det kan være, at vi kommer i den situation, at vi vil stemme for fremskridtspartiets lovforslag, men så er det ikke ud fra de betragtninger, som er formuleret i bemærkningerne til forslaget, hvor der jo står, at denne lov ikke har haft anden væsentlig betydning end at pumpe penge ud til noget skrivebordsarbejde. Hvis vi vil gå imod denne lov, er det, fordi den har en ideologisk tilslørende funktion, som vi er totalt modstandere af. Den søger at tilsløre nogle reelle modsætningsforhold imellem arbejdere og kapitalejere. Men jeg kan sige, som hr. Jørgen Jensen også sagde det, at vores stillingtagen vil afhænge af det, der kommer frem i forbindelse med det udvalgsarbejde, der skal foregå om lovforslaget.

Ordføreren for forslagsstillerne (Glistrup) (FP):

Et af hovedmålene med udbyttedelingsloven var jo at sprede oplysning ud over land og rige, og når vi så efter en lille snes års forløb ser, hvordan det har virket, så er det vist ikke nogen overdrivelse at sige, at det kunne være et 64.000 dollars spørgsmål i et tv-quiz i den administrative bureaukratijungle her i landet at spørge, hvad udbyttedelingsloven i grunden var for noget. Hvad foretager den myndighed sig, der her er tale om?

I hvert tilfælde var det sådan i folketingets skatte- og afgiftsudvalg, da vi her for et års tid siden undrede os såre og derfor stillede spørgsmålet, og det var åbenbart noget, der kom udbyttedelingsnævnet særdeles godt tilpas, for så kunne vi få denne lange redegørelse fra nævnet, som er omtalt i det foreliggende lovforslags bemærkninger. Og man må da i hvert tilfælde sige, at det var en litterær bedrift, der her blev præsteret. En Parkinson, en Art Buchwald, en Hans Egebjerg kunne næppe have præsteret noget med en sådan indestængt humor som det, vi kan læse på disse 4½ side. Vi får at vide, at dette nævn begyndte i 1958, og i de første år frem til 1969, altså de første 11 år, kunne man dog få gjort noget, da fik man da lavet 6 beretninger, men det følgende år,

[Glistrup.]

1970-71, ja, da har man også fået lavet en årsberetning, men man har endnu ikke fået den mangfoldiggjort, så man ved, hvad de har foretaget sig i 1970 og 1971. Derefter har man af gode grunde ikke produceret mere fra dette udbyttedelingsnævn, for man havde nemlig fået den meget begavede idé, at man bare skulle klare tingene her i landet ved at indrømme noget indkomstskattefrihed. Og det er da så rigtigt, at hvis man foreslår indkomstskattefrihed for dem, der går hen og maler nyudsprungne bøgegrene blå på bladene i stedet for grønne eller laver nogle sporvejsskinneskidtskrabere el. lign., så kan man få succes her i landet, så man havde virkelig fundet vejen til at klare succesen i det moderne danske samfund. Det fik man så igennem pr. 1. januar 1972, og så måtte man uægtelig trække vejret og holde op med den udadvendte offentlige virksomhed. Men der skete dog det, at man i 1972 fik 351 breve og i 1973 277 breve, og så havde man også talt i telefonen nogle gange i de 2 år, i 1972 og 1973, og så var det åbenbart den evige hvile, så vidt man kan læse det, indtil man i marts 1975 var så lykkelige at få i sin turban, at man fik denne opfordring fra folketingets skatte- og afgiftsudvalg til nu at skrive disse 4½ side om, hvad man havde foretaget sig. Hvad der så er sket siden da, er vist i hvert fald ikke trængt ud selv til den endog særdeles interesserede offentlighed.

Derfor lyttede jeg med meget stor interesse til ministeren, der fortalte, at nu var der planer om at indskrænke denne virksomhed, som vi har hørt her, og jeg vil meget gerne rette det spørgsmål til ministeren: hvortil vil man indskrænke den virksomhed, der her er omtalt fra nævnets side? Og hvor billigt bliver det så, når man får dette indskrænket, hvor meget vil det så belaste skatteyderne med?

Da min taletid er ved at rinde ud, må jeg hellere skynde mig at svare på det mest relevante spørgsmål, der blev stillet til mig, nemlig fra hr. Ninn-Hansen, der opfordrede mig til at være noget mere venlig over for det radikale venstres ordfører i dag, fru Lone Dybkjær, som han betegnede som den tredje generation i partiet. Jeg vil da selvfølgelig meget gerne som altid følge, hvad hr. Ninn-Hansen beder mig om, og så vil jeg

da være så venlig at sige, at jeg tror, fru Lone Dybkjær ikke, som hr. Ninn-Hansen sagde, tilhører den tredje generation, men den generation, der vil være uovertruffen i det radikale venstres historie, som ikke vil blive overgået af nogen senere radikal generation: den femte og sidste radikale generation.

Formanden:

Jeg går ud fra, at det var bemærkninger, der vedrørte forslaget.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen):

Hr. Glistrup stillede mig et spørgsmål gående ud på, hvor meget vi kunne spare gennem det arbejde, der er i gang i øjeblikket med at rationalisere. Det, jeg kan sige foreløbig, er, at på budgettet for indeværende år er de samlede udgifter 393.000 kr. Hvor meget længere ned vi kommer, kan jeg ikke på nuværende tidspunkt sige noget om.

Hermed sluttede forhandlingen.

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

Første behandling af forslag til lov om forbud mod blokade af virksomheder under likvidation m. v. [af Tange m. fl.].

(Lovforslag nr. 142. Fremsat 14/1 76).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Arbejdsministeren (Erling Dinesen):

Fra tid til anden oplever vi jo, at der fremsættes forslag, som i alle tilfælde efter min opfattelse på en uheldig måde søger at gribe ind i det arbejdsretlige system, som er aftalt mellem arbejdsmarkedets parter. Det foreliggende lovforslag mener jeg ikke adskiller sig væsentligt fra andre forsøg på svækkelse af parternes frie forhandlingsret, som vi tidligere har set her i tinget.